

Tiit Härm, emotsionaalne, tugev, mehelik tantsija

Marvi Taggo
21.03.2016

[Rahvusoperi Estonia](#) kunagine esitantsija, hilisem balletmeister ja balletijuht [Tiit Härm](#) sai 19 märtsil 70 aastaseks. Paradoksaasel kombel teavad paljud nooremad inimesed teda rohkem Olafina Grigori Kromanovi 1979. aasta kultusfilmist „Hukkunud alpinisti“ hotell“.

29. märtsil on teatris kavas rahvusvahelise tantsupäeva gala "Tiit Härm 70."

Härm oli Estonia teatri täht mitu aastakümnet, 1966–1990, ning esitas palju meeldejäädavaid klassikalise balleti rolle ja tegi moderntantsuetendusi. Ta oli sage külalisesineja Leningradi Kirovi-nimelises teatris (Peterburi Maria Teater) ja Moskva Suures Teatris ning käis paljudel välisturneedel.

Härmi kauaaegne lavapartner, Estonia teatri priimabaleriini [Kaie Kõrb](#) on baleriini kohta pikka kasvu. Seepärast oli tal tegu lavapartnerite leidmisega. Kunagi, kui küsiti [Helmi Puuri](#) käest, kas Kaie Kõrb on Must või Valge Luik või mõlemad, ütles legendaarne Helmi: "Kaie oli laval rohkem Must Luik, sest ta on niivõrd naiselik naine, niivõrd võimas naine." Millal Kõrbist sai Valge Luik? "Kui Must Luik armus..."

"Tõsi, mul on olnud palju lavapartnereid ja tõepoolest olen pidanud neid valima ka oma pikkust arvestades," rääkis siis Kaie.

„Kui ma teatrisse tulin, hakkasin tantsima Tiit Härmiga, emotsionaalse, tugeva, meheliku tantsijaga. Ta oli minu ideaal. Etalon! Tiit avaski minu silmad teadmaks, nägemaks ja austamiseks õiget partnerit. Kui Tiit enam ei tantsinud, tuli teatrisse Viktor Fedortshenko ja temast sai mulle partner kauaks ajaks. Viktor aitas mul ära teha kõik konkursid ja külalisesinemised. Muidugi olin ma selle eest väga tänulik, et mul on kindel partner, aga ... ma tundsin kogu aeg, et vajan midagi rohkemat.“

Härmilikkust, tema sisemist maailma? Jah, lava ei ole ainult professionaalsete tõstmiste, klassikalise koreograafia demonstratsioon, vaid ka inimsuhete mäng.

„Kui Viktor otsustas Estonias lahkuda, jäin partnerita. Pool aastat täis meeleheidet ... ja üksinda. Kuidas tantsida? See teadmatuse oma saatuse suhtes viis muidugi apaatiasse. Ja siis tuli Riia teatrist otsitu - [Viesturs Jansons](#), kes osutus tõeliseks avastuseks. Aga mure jäi, ja mitte ainult sellepärast, kuidas ta mind laval "hästi hoiab", tõstab, vaid eelkõige just sellepärast, kas partneri maailm on avar ja kas sealt saab enda jaoks midagi uut leida." Must Luik armus.

2002. aastal teatri balletijuhina ütles Härm aga oma endise lavapartneri kohta: „Tema tähetund on läbi. See on igal pool nii, et kui 20 aastat saab laval täis, siis kell kukub, ja bye-bye.“

2002. aasta kevadel sai Kaie Kõrb lavastaja assistendilt juhuslikult teada, et peagi esietenduva „Coppelia“ esimeses koosseisus ja ka seega esietendusel tema ei tantsi, kuigi oli oma esituse eest palju kiita saanud. Kõrb solvus ja otsustas, et ta ei tantsi „Coppeliat“ ka teises koosseisus. Ometi tantsis Kõrb Estonias veel kolm aastat ja otsustas 2005. aastal ise lahkuda.

Tiit Härm sündis 19. märtsil 1946 Tallinnas. Tema isa oli Estonia teatri lavatöölaine, ema gaasikontrolör.

1985. aastal lõpetas Härm Moskva Teatrikunsti Akadeemia (endine GITIS) koreograafina. Aastatel 1990 - 1992 ja 2001 - 2009 oli ta Estonia teatri balletijuht, peaballettmeister ja koreograaf. 1990ndatel töötas ta ka Milano La Scalas, Teatro dell'Opera di Romas, Inglismaa Rahvusballetis, Šotimaa Rahvusballetis ja mujalgi ballettmeistri, repetiitori ja koreograafina.